

řejnosti. Zatímco k založení spolku stačí minimálně tři osoby, pak k platnému zmocnění zástupce veřejnosti je třeba (například v řízení o vydání územního plánu) alespoň dvě stě občanů obce. Zástupce veřejnosti má podle soudu tedy logicky vyšší legitimitu než spolky.

Podstatou ekonomické demokracie je současně i pojem rovnosti. Ten je třeba chápat především jako rovný přístup k výrobním prostředkům (původně se tím myslela půda a prostředky k jejímu obdělávání – černošským otrokům se ve válce Severu proti Jihu v USA dokonce slibovalo konkrétních 16 ha na rodinu, ovšem šlo o nikdy neuskutečněný slib¹⁹⁴). V realitě dneška to neznamená podílové nebo snad kolektivní vlastnictví reálných zařízení (cílem dnes totiž ani není výroba, ale spotřeba toho, co vyrobí stále menší a menší počet zaměstnanců či obecně výrobců), ale vlastně zprostředkovaný cíl původní myšlenky – zajištění svobodné existence jednotlivce. Tomu je nejbližší pojem univerzálního základního příjmu, který si získává stále více a více příznivců i v politických stranách.

Jak bylo v knize ukázáno, řada reprezentantů myšlenek ekonomické demokracie nachází východisko ze současné globalizace v deglobalizaci, v lokalizaci. Jak moc je tato vize reálná, zejména v podmínkách celosvětové dělby práce, je určitě otázkou. Nicméně bez připoutání aspoň velké části populace k určitým místům nezbude než čelit katastrofální mezinárodní migraci a konečné koncentraci obyvatelstva kolem center prosperity – velkých měst v západní Evropě. Nechceme-li se s tím smířit, musíme se pokusit o renesanci malých, lokálně orientovaných, především zemědělských a potravinářských podniků, které ale musí pracovat s lokálně platnou měnou. Jakkoliv by takovéto podniky byly orientovány demokraticky, jejich zakládání „shora“ se podle uvedených příkladů jeví jako nereálné a neřešící problém. Nicméně samostatnost státu musí být založena na soběstačnosti v potravinách, což především v obdobích jeho ohrožení vystupuje do popředí mnohem více než jindy.

V předkládané knize jsme se pokusili přispět k hledání nového ekonomického modelu. Diskuse v tomto směru již delší dobu probíhá a je vyvolána tím, že v dnešní globální ekonomice vládne neoliberalismus a nezaměstnanost a veřejný dluh dosahují gigantických rozměrů. To, co svět potřebuje dnes, není návrat k tradiční ekonomii záchrany kapitalismu, ale nový ekonomický model založený na nových ekonomických hodnotách vyváženého růstu (nebo i nerůstu) a zavedení demokratické ekonomiky. Nelze se točit kolem finančního kapitálu, který je založen na divoké formě tržního fundamentalismu a vzkvétá na vlně globalizačních procesů a globálních finančních sítí, které daly vzniknout globální finanční oligarchii se schopností ovlivňovat formování politiky. Fetišem současnosti (a častým politickým argumentem, ovšem stále více ukazujícím problém) je představa současných „ekonomů“ o nutnosti neustálého růstu HDP. Protože jeho podstatou ale vlastně není „růst reálného bohatství“ dané země, ale pouhá představa finančně agregovaných nákladů na určitý styl života, v jeho konstrukci se metodicky potlačují i takové jevy jako ztráta soukromých úspor při spekulacích či nevratné poškozování životního prostředí¹⁹⁵). Protože tento ukazatel ale zohledňuje zisky finančního kapitálu, na spekulacích založené, ačkoliv nejde o reálnou tvorbu hodnot, nebude jednoduché metodiku změnit ku prospěchu ostatních skupin obyvatelstva. Některé potřebné změny v přístupech k měření bohatství zde byly v příslušných kapitolách popsány. V globálním světě ale izolované akce aktivistických skupin (i národně organizované) nemohou vést k úspěchu, pokud nepropukne nějaká celosvětová krize nebo válečný konflikt, vedoucí k opětovnému uzavření ekonomik v rámci národních států. Nicméně iniciativy celosvětově organizované se jeví v době internetu jako dostatečně pravděpodobně možné – a to je cesta, kterou se ekonomická demokracie a demokracie vůbec musí bránit, nemá-li podlehnout.

194) Blíže o tom viz Whitfield, Ed: Democratizing Wealth. A Next System Model for the US South and Beyond.

Publikováno v rámci americké národní diskuse The Next System Project, organizované národním výzkumným ústavem Democracy Collaborative, který je zaměřen na vývoj inovačních strategií pro demokratizaci bohatství, 2016.

195) Viz blíže Daly, Herman and Farley, Joshua: Ecological Economics Principles and Applications. Washington D. C., Island Press, 2004, s. 266.

Použitá literatura

A. Monografie

1. Abell, Hilary: Worker Cooperatives – Pathways to Scale. The Democracy Collaborative, červen 2014.
2. Albert, Michael and Hahnel, R.: The Political Economy of Participatory Economics. Princeton University Press, 1991.
3. Albert, Michael: Parecon: Life After Capitalism. Verso Books, 2004.
4. Alperovitz, Gar: America Beyond Capitalism: Reclaiming Our Wealth, Our Liberty and Our Democracy. Democracy Collaborative Press, Takoma Park, Maryland, USA, 2011.
5. Alperovitz, Gar: What Then Must We Do? Straight Talk about the Next American Revolution. Chelsea Green Publishing, White River Junction, Vermont, USA, 2013.
6. Anheier, H. K.; List, R. A.: Dictionary of Civil Society, Philanthropy and the Nonprofit Sector. Routledge, London, 2005.
7. Arsdale, David van; McCabe, Michael; Panayotakis, Costas; Sayres, Sohny; Rehmman, Jan and Wolff, Richard: Manifesto for Economic Democracy and Ecological Sanity. „Economic Democracy Manifesto“ Group, 2016.
8. Bažantová, I.: Družstevnictví a svépomocné koncepce v českém ekonomickém myšlení. Prospektrum, Praha, 2002.
9. Benešovské noviny XXV, prosinec 2015.
10. Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona (včetně deuterokanonických knih): český ekumenický překlad. 16. vyd. (7., opr. vyd.). Přeložil Miloš Bič, přeložil Josef Bohumil Souček, přeložil Jindřich Mánek. Česká biblická společnost, Praha, 2008.
11. Birchall, J.: The International Co-operative Movement. Manchester University Press, Manchester, 1997.
12. Blinder, Alan: Paying for Productivity. Brookings, Washington DC, 1990.
13. Boik, John C.: Economic Direct Democracy: A Framework to End Poverty and Maximize Well-Being. Kindle Direct Publishing, květen 2014.
14. Brown, Leslie and Carini, Chiara and so on: Co-operatives for Sustainable Communities. (Tools to Measure Co-operative Impact and Performance). Centre for the Study of Co-operatives, 2015.
15. Brown, Marwin T.: Civilizing the Economy. A New Economics of Provision. (Občanská ekonomika vzájemné podpory). Cambridge University Press, New York, USA, 2010.
16. Budd, Ch. H.: Rudolf Steiner – Economist. New Economic Publications, Canterbury, 1996.
17. Buxton, Nick and Eade Deborah, ed.: State of Power 2016. Democracy, sovereignty and resistance. The Transnational Institute, 2016.
18. Daly, Herman and Farley, Joshua: Ecological Economics Principles and Applications. Washington D. C., Island Press, 2004.
19. Davis, Josh; Hanna, Thomas; Krimerman, Len; Mcleod, Andrew (Editoři): Scaling up the Cooperative Movement. Grassroots Economic Organizing-The Democracy Collaborative, 2014.
20. Devine, Pat: Democracy and Economic Planning. (The Political Economy of a Self-governing Society). Polity Press, Cambridge, 2013.
21. Dvořáková Vladimíra a kol.: Základní modely demokratických systémů. VŠE v Praze. Nakladatelství Oeconomica. Praha, 2008.
22. Elwood, A. J.: Bernie Sandres and the Rise of Democratic Socialism in America. (Finding Freedom and Opportunity in a New Economic Paradigm). Published exclusively on Amazon Kindle, 2015.

23. Fortuner, Renaud: No to Capitalism and No to Socialism – Let us Give Back the Economy to People who Work. Renaud Fortuner, 2013.
24. Fukuyama, Francis: Konec dějin a poslední člověk. Rybka Publishers, 2007.
25. Gastil, J.: Democracy in Small Groups – Participation, Decision Making and Communication. Efficacy Press, 2nd Edition, USA, 2014.
26. Gellenbeck, Konny: Gewinn für Alle – Genossenschaften als Wirtschaftsmodell der Zukunft. Westend Verlag, Frankfurt/Main, 2012.
27. Hančl, J.: Výrobní družstvo INVA Litoměřice – praktické zkušenosti. In: Aktuální otázky družstevnictví. FSE UJEP, Ústí nad Labem, 2000.
28. Harmaniová, A.: História a súčasnosť družstevníctva na Slovensku. In: Družstevníctví v podmínkách tržní ekonomiky. Ústí nad Labem: FSE UJEP, 1998.
29. Hába, Zdeněk a kol.: Hospodářská demokracie v praxi – jak funguje zaměstnanecká participace. KSLP, Praha, 2009.
30. Hekrdla, Martin: Dvacáté století ještě neskončilo. Literární noviny č. 9/2014.
31. Henderson, Hazel: Beyond Globalization. Shaping a Sustainable Global Economy. Kumarian Press, USA, 1999.
32. Hirst, Paul Q.: Associative Democracy: New Forms of Economic and Social Governance. The University of Massachusetts Press, Amherst 1994.
33. Howard, Ted; Dubb, Steve; McKinley, Sarah (The Democracy Collaborative, Washington DC): Economic Democracy. In: Achieving Sustainability: Visions, Principles, and Practices, str. 231-239, Cengage Learning, 2013.
34. Hudson Michael: Killing the Host: How financial parasites and debt bondage destroy the global economy. CounterPunch Books, 2015.
35. Hunčová, Magdalena: Družstva a jejich role v tržní ekonomice. Ústí nad Labem: UJEP – Acta Universitatis Purkynianae, 2006.
36. Hunčová, Magdalena: Financování rozvojových projektů. In Šrein, Z. a kol.: Veřejná správa v EU – Rozpočty EU a veřejné financování. Příprava lektorů, konzultantů a řídících pracovníků pro oblast veřejné správy v EU (ESF), Ústí nad Labem: UJEP, 2007.
37. Hunčová, Magdalena: Success Factors of Czech Workers' Cooperatives. In: Kol. autorů: Le Gran Magasin. Berlin: AG SPAK Bücher (German | English), 2010.
38. Hunčová, Magdalena: Ekonomický rozměr občanské společnosti. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010.
39. Hunčová, Magdalena: Sociální, demokratická a participativní ekonomika. Interní materiál KSLP, 3. 5. 2015.
40. Chyra-Rolicz, Z.: Transformace polského družstevního bankovníctví k podpoře sociální ekonomiky a podnikání. In: Sociální ekonomika – Financování a měření přidaných hodnot. Ústí nad Labem: Acta Universitatis Purkynianae, 2011.
41. Janoška, Martin: Po stopách socialistického slušovického zázraku. iDnes.cz [online], 2006-08-15 [cit. 2009-09-15]. Dostupné online.
42. Johanišová, Naďa: Kde peníze jsou služebním, nikoliv pánem (výpravy za ekonomikou přátelskou přírodě a člověku). Stehlík, 2008.
43. Kaizrlík, V.: Vybrané aspekty družstevnictví v Rakousku. In: Družstevnictví 2001. ZF JČU, České Budějovice, 2001.
44. Kelly, Marjorie: Owning our Future – Journeys to a Generative Economy. Berrett-Koehler Publisher, Inc., San Francisco, 2012.
45. Kelly, Marjorie; Duncan, Violeta; Dubb, Steve: Strategies for Financing the Inclusive Economy. The Democracy Collaborative, 2016.
46. Kol. autorů: Vývoj družstevnictví na území ČSFR. Svěpomoc, Praha, 1992.
47. Korten, David C.: Agenda for a New Economy – from Phantom Wealth to Real Wealth. Berrett-Koehler Publisher, Inc., San Francisco, 2010.
48. Kropáček, Luboš: Islám a Západ. Vyšehrad, Praha, 2002.
49. Krtashivananda, Acharya: PROUT: Humanistic Socialism and Economic Democracy. Trafford Publishing, 2013.
50. KÜNG, H. Josef van ESS: Křesťanství a islám. Vyšehrad, Praha, 1998.
51. Lerner, Josh: Everyone Counts: Could „Participatory Budgeting“ Change Democracy? Cornell University Press, Ithaca and London, 2012.
52. Lezamiz, M.: Model řízení na úrovni korporace. Interní materiály CECOP-EST, 2001.
53. Lietaera, Bernard: The Future of Money: Creating New Wealth, Work and a Wiser World. Random House, London, January 2001.
54. Lidové noviny, 30. 6. 1990.
55. List k sociálním otázkám v České republice k veřejné diskusi vydaný Sekretariátem České biskupské konference v Praze 2000.
56. Macek, Josef: Svěpomoc na poli hospodářském. Národní osvěta, Praha, 1923.
57. Macek, Josef: Zápas s omylem a chudobou: úvahy o hospodářství, socialismu a demokracii. Jan Laichter, Praha, 1933.
58. Macek, Josef: Sociální ekonomika: kurs národního hospodářství. Česká grafická Unie, Praha, opakovaně 1945-1948.
59. Maheshvarananda, Dada: After Capitalism: Economic Democracy in Action. Inner-World Publications San Germán, Puerto Rico 2013.
60. Malia, Martin: Sovětská tragédie: Dějiny socialismu v Rusku v letech 1917-1991. Argo, 2004.
61. Malleson, Tom: After Occupy – Economic Democracy for the 21st Century. Oxford University Press, 2014.
62. Mason, Paul.: Postcapitalism. A Guide to Our Future. Penguin Random House, 2015.
63. Materiály z výzkumu prováděného v rámci projektu V4 „Inclusive local economies through cooperatives development“ z roku 2014-2015.
64. Namorado, R.: Legislativa podporující družstva – právní řád budující družstevní rozvoj. In: Mezinárodní legislativní konference. DAČR, Praha, 2000.
65. Newman, J., Sivan, G.: Judaismus od A do Z. Sefer, Praha, 1992.
66. North, David: Leon Trotsky and the Post-Soviet School of Historical Falsification. Mehring Books, 2007.
67. North, David: The Economic Crisis and the Return of History. Mehring Books, 2011.
68. Nový zákon. Český ekumenický překlad, 2008.
69. Perkins, John: The New Confessions of an Economic Hit man. Berrett – Koechler Publishers, Inc., 1333 Broadway, Suite 1000. Oakland, California, USA, 2016. <http://www.bkconnection.com>
70. Pilous, Jiří F.: Slušovická mafie v akci. Necenzurované noviny. 1995, čís. 6. Dostupné online.
71. Pospíšil, Ctirad Václav: Teologie služby. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2002.
72. Powers, J.: Úvod do tibetského buddhismu. Beta, Praha, 2009.
73. Quadagno, J.: Theories on the welfare state. In: Annual Review of sociology 13 (citace podle L. Salomona) – In: Rektorík, J. a kol.: Organizace neziskového sektoru. Ekopress, Brno, 2001.
74. Raskiewicz Scott J.: Economic Democracy – Ending the Corporate Domination of Our Live. Galde Press, Inc., Lakeville, Minnesota, 2001.
75. Rektorík, J. a kol.: Organizace neziskového sektoru. Ekopress, Brno, 2001.
76. Rerum novarum Lva XIII., Quadregesimo anno Pia XI., Mater et Magistra a Pacem in terris Jana XXIII., Sollicitudo rei socialis, Laborem exercens a Centesimus annus Jana Pavla II.
77. Rosen, R. A. and Schweickart, D.: Visions of Regional Economies in a Great Transition World. Boston, M.A.: The Tellus Institute, 2006.
78. Rush, Brian: Reclaiming Socialism, or: Economic Democracy (Recovering a Stolen Word). Brian Rush, 2012.
79. Sachs, Stephen M.: Ke struktuře organizací uplatňujících zaměstnaneckou participaci. Interní materiál KSLP.

80. Secondin, Bruno: Nová hnutí v církvi, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1999.
81. Shantz, Jeff and MacDonald, José Brendan: Beyond Capitalism: Building Democratic Alternatives for Today and the Future. Bloomsbury Publishing Plc, 2013.
82. Schweickart, David: After Capitalism (New Critical Theory). Rowmann and Littlefield Publishers, Inc., Oxford 2002.
83. Schweickart, David: Po kapitalizme: Ekonomická demokracie. První slovenské vydání, Bratislava, VSSS, 2010.
84. Sinn, Hans Werner: Die Griechische Tragödie. Ifo Schnelldienst – Sonderausgabe, 29.5. 2015. Originál s řadou grafických vyjádření je volně dostupný na internetu.
85. Spence, Michael: After Capitalism. Emerson College, 2008.
86. Srnicek, Nick, Williams, Alex.: Inventing the Future – Postcapitalism and a World Without Work. Verso, London – New York, 2015.
87. Standing, Guy: Všeobecný příjem podporuje čím dál víc známých lidí. Přednáška v DOX. 13. 5. 2016.
88. Stiglitz, Joseph, E.: Jiná cesta k trhu. Nadace OSF, Praha, 2003.
89. Stiglitz, Joseph E., ed.: Report of the Commission of Experts of the President of the United Nations General Assembly on Reforms of the International Monetary and Financial System. OSN, září 2009.
90. Study on the Impact of Co-operative Groups on the Competitiveness of their Craft and Small Enterprise Members, ENTR/05/046 – Final Report to European Commission D. G. Enterprise and Industry by London Economics, 2008.
91. Sulík, David: ZODPOVĚDNÁ SPOLEČNOST – Alternativní ekonomika, přímá demokracie a komunity jako cesta k spravedlivější společnosti. Bratislava, 2009.
92. Sulík, David: DUCH SVĚTA – Úvahy k současné politice a historii z pohledu antroposofie. Dolfinin, Bratislava, 2009.
93. Švihlíková, Ilona: Přelom. Inague.sk /ARTHUR, s.r.o./, Bratislava 2014.
94. Usher, Stephen: The Threefold Social Organism: An Introduction. In: Rudolf Steiner, Social and Political Science. Forest Row, UK, Rudolf Steiner Press, 2003.
95. Valach, Milan: Svět na předělu: O politické a morální krizi kapitalismu. 2. rozšířené vydání. Všeň, Grimmus, 2009.
96. Vanek, Jaroslav: The Pathology of Free Trade and the Great Recession. Psáno pro KSLP, Praha, 2011.
97. Vanek, Jaroslav: Sjednocená teorie společenských systémů – radikální křesťanská analýza. KSLP – Česká společnost pro zaměstnaneckou participaci, o. s., 1. vydání, Praha, 2013.
98. Wampler, Brian: Průvodce participativním rozpočtem. Říjen 2000.
99. Van Parijs, Philippe; Hrubec, Marek; Brabec, Martin a kol.: Všeobecný základní příjem. Právo na lenost, nebo na přežití? Filosofia, Praha, 2007.
100. Vácha, Vilém: Prosperita: Švýcarsko – země úspěchu. Neakceptovatelné pravdy 1/2001.
101. Vošahlíková, P.: Jak se žilo za časů Františka Josefa I. Svoboda, Praha, 1996.
102. Whitfield, Ed: Democratizing Wealth. A Next System Model for the US South and Beyond. Publikováno v rámci americké národní diskuse The Next System Project, organizované národním výzkumným ústavem Democracy Collaborative, který je zaměřen na vývoj inovačních strategií pro demokratizaci bohatství, 2016.
103. Wolff, Richard D. and Resnick, Stephen: Class Theory and History. Capitalism and Communism in the USSR, New York and London, Routledge Publishers, 2002.
104. Wolff, Richard D.: America Beyond Capitalism: Reclaiming Our Wealth, Our Liberty and Our Democracy. Tacoma, Maryland, Democracy Collaborative Press, 2011.
105. Wolff, Richard D.: Democracy at work – a cure for capitalism. Haymarket books, Chicago 2012.
106. Wolff, Richard D.: What Then Must We Do. Chelsea Green Publishing, White River Junction, Vermont, 2013.

107. Wright, Walter; Hexter, Kathryn W.; Downer, Nick: Cleveland's Greater University Circle Initiative. An Anchor-Based Strategy for Change. Community Wealth Innovators Series. The Democracy Collaborative, 2016.
108. Zákon č. 90/2012 Sb., (22. 3. 2012), O obchodních korporacích.
109. Zelený, Milan: Neučte se z vlastních chyb (Pohlednice z druhého břehu). Ottovo nakladatelství, 2007.
110. Zmeškal, Jan: Ekonomická demokracie a její etický rozměr. Bakalářská práce, Masarykova univerzita Brno, 2012.
111. Zpravodaj MČ Praha 9: Naše Praha 9, 2015.

B. Internetové zdroje

1. AGP. <http://www.agpev.de>
2. AIPF/IAFP. <http://www.aipf-association.fr/en/>
3. Aktuality.sk: Indické vdovy stíhá krutý osud – žobranie a ulica. 12. 10. 2013. <http://www.aktuality.sk/clanok/237828/indicke-vdovy-stiha-kruty-osud-zobranie-a-ulica/>
4. Albert Michael: Summarizing Participatory Economics. <http://www.zcommunicatios.org/znet/about.html>
5. Amišové. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Amišové>
6. Anonymní blog: JZD Slušovice: Zázrak nebo gigantický podvod? 2009. <http://www.zrcadlo.blogspot.cz/2009/07/slusovice-zazrak-nebo-giganticky-podvod.html>
7. ARKADIE – Společnost pro komplexní péči o zdravotně postižené. <http://www.arkadie.cz>
8. Authentic Amish Products. <http://www.amishshop.com/>
9. Balbínův pramen. <http://www.balbinuv-pramen.cz/index.html> (4. 6. 2016)
10. Bělohradský, Václav: Společnost excesů a povolnosti. <http://www.novinky.cz/kultura/salon/329208-vaclav-belohradsky-spolecnost-excesu-a-povolnosti.html>
11. Bělohradský, Václav: Prokletí majdanismu. <http://www.novinky.cz/kultura/salon/384343-vaclav-belohradsky-prokleti-majdanismu.html>
12. Bělohradský, Václav: Antipolitický národ. <http://www.novinky.cz/kultura/salon/387890-vaclav-belohradsky-antipoliticky-narod-pred-120-lety-vysla-poprve-masarykova-ceska-otazka.html>
13. Bělohradský, Václav: Bez nostalgie. O postrepresentativní demokracii. <http://www.novinky.cz/kultura/salon/374916-vaclav-belohradsky-bez-nostalgie-o-postrepresentativni-demokracii.html>
14. Bělohradský, Václav: Myslet konec komunismu. <http://www.novinky.cz/kultura/salon/354359-vaclav-belohradsky-myslet-konec-komunismu.html>
15. Brassica – odbytové družstvo Lovosice. <http://www.brassica.cz/>
16. Brown, Marwin T.: Civilizing the Economy. A New Economics of Provision. (Občanská ekonomika vzájemné podpory). Cambridge University Press, New York, USA, 2010. <http://www.civilizingtheeconomy.com>.
17. Brownstein, Roland: The Great Democratic Age Gap. The Atlantic. <http://www.theatlantic.com/politics/archive/2016/02/the-great-democratic-age-gap/459570/>.